

Udskriftsdato: 19. december 2025

KEN nr 10823 af 06/07/2005 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse U-8-05 om anerkendelse - kræft - myelodysplasi - radaranlæg - ioniserende stråling

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 1007153-04

Ankestyrelsens principafgørelse U-8-05 om anerkendelse - kræft - myelodysplasi - radaranlæg - ioniserende stråling

Resume:

En kræftlidelse i form af myelodysplasi hos en mand, der i ca. 51/2 år havde arbejdet som radartekniker i Forsvaret, kunne ikke anerkendes som en arbejdsskade.

Lidelsen var ikke omfattet af fortegnelsen over erhvervssygdomme.

Der forelå ikke ny lægelig dokumentation for sammenhæng mellem arbejdet som radartekniker og udviklingen af den type kræft, som sikrede led af.

Den strålepåvirkning som sikrede havde været udsat for, fandtes ikke at have været tilstrækkelig til at den udgjorde en forøget risiko for udvikling af kræft. Arbejdet fandtes derfor ikke udelukkende eller i overvejende grad at være årsag til lidelsen.

Love:

Lov om arbejdsskadesikring - lov nr. 422 af 10. juni 2003 - § 7

Sagsfremstilling:

Sikrede havde i perioden 1964 til 1969 arbejdet som radartekniker i Forsvaret med reparation af radarsystemet på Hawk-batterier. Sikredes arbejde var tilrettelagt således, at han havde vagt hver anden uge, og han var udsat for radaranlæg i funktion i 15 - 20 timer hver anden uge. Under reparation af anlæggene blev disse afbrudt, men efter endt reparation blev anlægget afprøvet. Det var oplyst, at sikrede det meste af tiden opholdt sig i en afstand af ca. 20 - 30 meter fra radaren. Han havde som følge heraf haft en erhvervsmæssig udsættelse for radarbølger, d.v.s. ikke-ioniserende stråling. Der havde desuden været tale om en meget begrænset udsættelse for ioniserende stråling.

I 1995 fik sikrede stillet diagnosen myelodysplasi af typen refraktorisk anæmi med ringsideroblaster.

I sagen forelå speciallægeudtalelse med beregninger af den udsættelse for ioniserende stråling, som sikrede gennem 5 ½ år havde været udsat for. Ifølge disse beregninger havde den ioniserende stråling maksimalt udgjort 3 milliSv., og strålingen havde været af den ultrabløde type røntgenstråling, som næppe havde nået knoglemarven i målelig mængde. Undersøgelser havde vist, at der var en målbar øget risiko ved en samlet dosis ioniserende stråling på mere end 200 milliSv., ligesom andre undersøgelser havde vist en sammenhæng mellem myelodysplastisk syndrom af undertypen refratær anæmi med ringsideroblaster og rygning. Sandsynligheden for en sammenhæng mellem sikredes arbejde som radartekniker og hans lidelse var beregnet til at ligge i intervallet 0 - 10 procent.

Sikrede havde som kommentar til speciallægeudtalelsen anført, at afstanden til radaren ikke var 20 - 30 meter, men 50 - 60 centimeter og at stråledosis var beregnet forkert. Videre anførte sikrede, at de målinger, der blev refereret til, alle var af nyere dato og ikke fra BASIC HAWK, og dermed ikke var relevante for hans sag. Sikrede havde henvist til den tyske radarkommissions rapport, som fastslog, at målinger på BASIC HAWK ikke var rekonstruerbare.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af betydningen af arbejde ved radar-skærme i Forsvaret i forhold til udvikling af kræftlidelser.

Afgørelse:

Ankestyrelsen stadfæstede Arbejdsskadestyrelsens afgørelse.

Sikredes lidelse i form af myelodysplasi var ikke omfattet af fortegnelsen over erhvervssygdomme, idet myelodysplasi efter en lægelig vurdering ikke kunne sidestilles med akut myeloid leukæmi.

Der forelå heller ikke ny lægevidenskabelig dokumentation for en sammenhæng mellem sikredes arbejde som radartekniker og udvikling af den type kræft, myelodysplasi, som sikrede havde pådraget sig.

Sikredes arbejde havde heller ikke indebåret en sådan særlig påvirkning og belastning, at det måtte antages, at arbejdet udelukkende eller i overvejende grad var årsag til lidelsen.

Der blev lagt vægt på, at uanset der var usikkerhed om den samlede årlige stråleudsættelse, var der meget stor forskel på den estimerede stråleudsættelse, som sikrede havde været udsat for og grænsen på 200 milliSv., som Statens Institut for Strålehygiejne vurderede som medførende en forøget målbar risiko for udvikling af myeloid leukæmi, der var den mest strålefølsomme kræftlidelse. Den estimerede maksimale stråledosis på 3 milliSv. i den 5 ½ årige periode lå således langt under grænsen for en forøget risiko. Den årlige naturlige baggrundsstråling i Danmark er 2-3 milliSv. og grænsen i arbejdssammenhæng er på 20 milliSv. pr. år.

Den strålepåvirkning som sikrede havde været udsat for, fandtes således ikke at have været tilstrækkelig til at den udgjorde en forøget risiko for udvikling af kræft.

Ankestyrelsen bemærkede, at selve radarstrålingen ikke er ioniserende stråling, og den udgjorde ikke nogen risiko for kræftudvikling.

.